

Riksomfattande tema	Främjande av jämställdhet och icke-diskriminering, bekämpning av utslagning och fattigdom Promotion of equality (/non-discrimination) and gender equality, prevention of vulnerability
Kontaktperson(er) för det förmedlande organet	
person(er) för samordningsprojektet	[Namn, E-post, Telefonnummer]
Ansvarig(a) vid ministeriet/ministerierna	Social- och hälsovårdsministeriet Henna Leppämäki, henna.leppamaki@stm.fi T. 0295 163132 Annamari Asikainen annamari@asikainen@stm.fi T. 0295 163 232
Genomförandeperiod	2021-2027
Uppskattad finansieringsram, offentlig finansiering (EU+staten+kommunen och annan offentlig finansiering)	15M €

1) Koppling till EU:s strategier, de landspecifika rekommendationerna för Finland och de nationella strategierna RRF

Plattformen och den vägledande ramen för verksamheten utgörs av EU:s rekommendationer till Finland i maj 2020 och skrivelserna i regeringsprogrammet. I EU:s rekommendationer uppmanades Finland att stärka den sociala integrationen och främja lika rättigheter, i synnerhet när det gäller tillträde till arbetsmarknaden.

EU:s jämställdhetsstrategi för 2020–2025 presenterar EU:s viktigaste utmaningar när det gäller jämställdhet och kommissionens mål och åtgärder för att främja jämställdhet mellan könen och undanröja diskriminering på grund av kön. Kommissionen åtar sig bland annat att se till att genusperspektivet integreras i alla EU:s politikområden och processer. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0152>

I enlighet med regeringsprogrammet ökas delaktigheten och minskas skillnaderna i välbefinnande, hälsa och inkomst och därtill stärks självbestämmanderätten för personer som använder social- och hälsovårdstjänster. Regeringsprogrammet har också som mål att minska fattigdom och underprivilegiering med beaktande av riskfaktorerna för utsatthet. I regeringsprogrammet nämns också

utvecklandet av vuxensocialarbete och socialservice som minskar bostadslösheten. I regeringsprogrammet har man dessutom lyft fram medvetenheten bland de yrkesutbildade personerna inom social- och hälsovården om bemötande av minoriteter och deras behov. Regeringens mål är att främja jämställdhet mellan könen intersektionellt. Regeringens jämställdhetsprogram 2020–2023, som publicerats som ett principbeslut av statsrådet, sammanfattar de centrala målen och åtgärderna. När det gäller den romska befolkningen beaktas riktlinjerna i programmet för romsk politik (ROMPO2). Statsrådet har tillsatt en delegation för folkhälsan för mandatperioden mellan den 1 augusti 2020 och den 31 juli 2023. Ett annat mål är att se till att hälsa, välbefinnande och säkerhet främjas med tanke på minskandet av ojämlikhet.

Vid den nationella beredningen av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) har behovet av att rikta åtgärder mot arbetet för att söka och identifiera särskilt utsatta personer, öka mobila tjänster, utveckla kunskaps- och lägebildsbasen samt på att stärka klient- och servicehandledningen i samarbete med den tredje och fjärde sektorn betonats. Åtgärderna i återhämtningsplanen ska främja jämställdheten mellan könen.

2) **Mervärde för nationell verksamhet och samarbete med regional strukturfondsverksamhet**

Den riksomfattande verksamheten genererar riktlinjer och ramar för projektutvecklingen för att skapa nya innovationer i syfte att öka delaktigheten, jämställdheten mellan könen och jämlikheten samt för regionala spridningen av dessa. Genom den riksomfattande verksamheten säkerställs det att de viktigaste utvecklingsåtgärderna genomförs under programperioden. Eftersom verksamheten riktar sig mot tjänsterna för de mest utsatta/sårbara personerna, är det ännu viktigare att man genom den riksomfattande utvecklingsverksamheten hittar gemensamma förfaringssätt även med hänsyn till jämlikhet och jämställdhet mellan könen. Med den nationella utvecklingsverksamheten säkerställs omfattande etablering och integrering av funktion och därtill skapas verktyg som kan användas i alla regioner.

3) **Verksamhetens målgrupper**

I verksamheten är det för tillfället viktigt att särskilt identifiera sådana utsatta personer som inte omfattas av tjänsterna, som inte kan använda digitala tjänster, har svårigheter att söka och få stöd samt personer som är ensamma i sin vardag eller som inte har omfattande stödnätverk. Målgruppen utgörs av personer som är utestängda eller riskerar att bli utestängda, särskilt personer med en eller flera sårbarhetsfaktorer bland bakgrundsfaktorerna. Grupperna i sårbar ställning kan omfatta till exempel långtidsarbetslösa och mindre bemedlade, personer med allvarliga missbruksproblem, hemlösa, personer med funktionsnedsättning, invandrare, etniska minoriteter, brottspåföljds klienter, psykiskt sjuka och äldre. Könet ingår i alla grupper och påverkar individens roll i samfunden, men kan också vara en självständig faktor som orsakar diskriminering. Risken för att i synnerhet könsminoriteter marginaliseras är stor. Målgruppen för verksamheten kan också anses utgöras av yrkesutbildade personer som tillhandahåller hjälp, stöd och tjänster i anknytning till förebyggande av utslagning och våld och utsatthet inom socialvården, organisationerna, kommunerna och samkommunerna, stiftelserna och utbildnings-, forsknings- och utvecklingsorganisationerna. Den nödvändiga avgränsningen av målgrupperna kan göras senare när de regionala och riksomfattande behoven preciseras.

4) Verksamhetens konkreta innehåll och eventuella underteman; vad verksamheten strävar efter och hurdana förändringar som förväntas i nuläget; om verksamheten tidigare varit föremål för riktad EU-finansiering.

Målet är att stärka den aktiva medverkan och delaktigheten hos dem som är mest utsatta på arbetsmarknaden och löper störst risk för social utsatthet samt att stärka inkluderandet av dem i utbildningen och på arbetsmarknaden. Målet är att främja hälsan och välbefinnandet hos dem som hör till målgruppen och att upprätthålla och förbättra arbets- och funktionsförmågan, så att de har tillräckliga resurser för att aktivt sträva efter att förbättra sin och vid behov även sina närståendes livssituation. Genusperspektivet beaktas i alla projekt och dessutom genomförs projekt som särskilt främjar jämställdheten. Målen nås genom att man utvecklar, sprider och etablerar sektorsövergripande, rättidiga, tillgängliga och obrutna välfärds-, social-, hälso- och rehabiliteringstjänster, stärker det nätverksbaserade arbetssättet samt ökar kunskapen och kompetensen om jämställdhet mellan könen och jämlikhet. Fokus i verksamheten ska ligga på att samordna servicesystemet för att stödja de mål som gäller välbefinnande (till exempel arbetskraftstjänster, hälsovård, utkomsttrygghet). Dessutom främjas partnerskapet, samarbetet och spridning av kunnandet mellan den tredje och fjärde sektorn och myndigheterna för att förbättra tjänsterna och anknytningen till samhället för de mest utsatta grupperna. Resultatgivande verksamhetsmodeller för social rehabilitering utvecklas, liksom också missbrukarrehabilitering för personer i arbetsför ålder och metoder för strukturellt socialarbete och social rapportering. Undertemana är:

- **Stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning** bland annat genom att trygga livslångt lärande och lika möjligheter till studier och arbete. Öka delaktigheten i beslutsprocesserna för personer med funktionsnedsättning, öka medvetenheten om kraven på delaktighet och utveckla konkreta metoder för integration som omfattar hela processen, bland annat anpassning och tillgänglighet/nåbarhet.
- **Främjande av invandras och etniska minoriteters delaktighet och bekämpning av diskriminering** till exempel genom utveckling av socialtjänster som främjar integration, med beaktande av strukturändringarna inom integrationstjänsterna och inom social- och hälsovårdssektorn. Metoder för kris- och traumaarbete utvecklas, särskilt med tanke på målgruppens behov. Dessutom främjas den romska befolkningens delaktighet och diskrimineringen av dem bekämpas.
- **Utveckling av socialservicen för vuxna** särskilt genom att med större genomslag besvara servicebehoven hos de mest utsatta personerna, med hjälp av metoderna inom vuxensocialarbete, bland annat med förankrande socialservice, rådgivning och handledning med låg tröskel, krisarbete och socialarbete inom boende.
- **Minskande av ensamheten och förbättring av den sociala funktionsförmågan** till exempel genom utveckling av metoder för social rehabilitering och genom att utvärdera deras genomslag. Syftet med verksamheten ska vara att utveckla metoderna för social rehabilitering och dess olika former, att förankra dem till stöd för klientarbetet i kommunerna och välfärdsområdena samtidigt som genomslaget bedöms. Även under den föregående programperioden har finansiering ur prioritering 5 i ESF anvisats för att utveckla social rehabilitering, men eftersom det fortfarande är en relativt ny och ostrukturerad lagstadgad helhet inom socialt arbete, behövs fortsatt utveckling som särskilt tar hänsyn till kommunernas och välfärdsområdenas och klienternas behov.
 - **Främjande av jämställdhet mellan könen**
Utveckling av samordningen och innehållet i de tjänster som är avsedda för offer för våld mot

kvinnor och våld i nära relationer, särskilt med tanke på reformen av social- och hälsovården och de välfärdsområden som inrättas. Särskild uppmärksamhet ägnas åt att nå klienter i specialsituationer (jfr. coronapandemin) och särskilt utsatta personer. Ökad medvetenheten bland yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården om bemötandet av könsminoriteter och deras specialbehov (särskilt ungdomar). Utveckling av kompetensen om jämställdhet mellan könen och jämlikhet inom social- och hälsovården och inom de reformerade servicestrukturerna. Ökning av de könsmedvetna metoderna i handlednings- och de övriga tjänsterna och medvetenhet om eventuella könsrelaterade faktorer som påverkar utslagningen. Utveckling av uppföljningen av utslagningen, så att den tar hänsyn till könet.

5) Samarbete, partnerskap, samutveckling; aktörer som deltar i planering och genomförande; hur målgruppen involveras

Fokus i den riksomfattande utvecklingen ligger på omfattande samutveckling och partnerskap mellan aktörerna. Eftersom den riksomfattande verksamheten strategiskt fokuserar på centrala utvecklingsteman, ska den basera sig på omfattande partnerskap och nätverksverksamhet, som i mån av möjlighet ska involvera den målgrupp som åtgärderna riktas mot, bland annat genom samutveckling och inkludering av erfarenhetsexperter. Det riksomfattande samordningsprojektet *Stöd och samordning av delaktighet, jämställdhet mellan könen och jämlikhet i Europeiska socialfondens arbete 2021–2027* bidrar till att säkerställa det ovan nämnda.

6) Indikatorer för mätning av resultat

Uppföljning av indikatorer enligt det särskilda målet 4.h och separat utredningar som preciseras senare.

7) Fortsatt verksamhet och etablering av den efter att projekten relaterade till temat slutförts

Principen om kontinuerlig utveckling ska iakttas vid tryggandet och etableringen av verksamhetens kontinuitet. Resultaten av den riksomfattande utvecklingen på grundval av de nationella strategierna främjar en långsiktig och omfattande process där de innovativa och nya strategierna sammanflätas med arbetet för att främja delaktighet, jämställdhet mellan könen och jämlikhet och för att bekämpa utsatthet.

8) Kommunikationsplan

Kommunikationen spelar en central roll i riksomfattande temaprojekt. Projekten ska som bilaga till projektansökan utarbeta en kommunikationsplan, där det framgår hur projektet utvecklas och hur man informerar om det under hela projekttiden och efter projektets slut.